

УДК 37.050.9:394.2:002

Павленко Тетяна Степанівна,

ORCID 0000-0003-3244-7897,

науковий співробітник,

Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського,

Київ, Україна

e-mail: tetana1806@gmail.com

«КАЛЕНДАР ЗНАМЕННИХ І ПАМ'ЯТНИХ ДАТ У ГАЛУЗІ ОСВІТИ І ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ» ЯК НАУКОВО-ОСВІТНІЙ РЕСУРС

Досліджено роль, основні завдання «Календаря знаменних і пам'ятних дат» у галузі освіти і педагогічної науки. Розглянуто його структуру, вимоги до наповнювання розділів.

Ключові слова: календар знаменних дат, рекомендаційний посібник, Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського.

Потреба створювати календарі виникла у людей вже на початку цивілізації. Термін «календар» походить від латинського слова «calendarium» (боргова книга). Календар – одна із найважливіших складників людської культури. За допомогою календарної системи різні народи створювали свої річні цикли свят, що супроводжувалися лише їм відповідними обрядами [1, с. 3–4]. Вже багато років Календарі є невід'ємною частиною видавничої роботи більшості бібліотек, але, не дивлячись на всю подібність, а також єдину методику укладання, завершений продукт у всіх виходить різний, з властивою йому індивідуальністю.

Серед вторинної продукції, яку готує колектив Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського (далі ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського), особливе місце посідає «Календар знаменних і пам'ятних дат у галузі освіти і педагогічної науки». Він є важливим рекомендаційним посібником для інформаційного забезпечення фахових потреб науковців і практиків освітянської галузі України, який започатковано бібліотекою у 2002 р. Календар – це щорічне видання, мета якого – інформування науково-педагогічних кадрів, студентів, бібліотекарів про визначні події культурного та громадсько-політичного життя суспільства, ювілеї видатних діячів освіти, культури, громадсько-політичних діячів, закладів культури та освіти шляхом подання хронологічного переліку визначних дат з історії як

світової, так і вітчизняної освіти, педагогіки, психології, філософії та інших суміжних галузей знань.

«Календар знаменних і пам'ятних дат у галузі освіти і педагогічної науки» щорічно друкується на шпальтах періодичних видань «Шкільна бібліотека плюс» та «Шкільний світ», повний текст видання доступний на веб-порталі ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського в рубриці «Бібліографічна продукція» (<https://dnrb.gov.ua/ua/>). Використання сучасних технологій у роботі бібліотеки дає нам змогу розпочати формувати Календар в електронному вигляді шляхом створення фактографічної бази даних у АІБС ІРБІС.

Видання готується із залученням широкої джерельної бази: інформаційних, довідкових, енциклопедичних та нових матеріалів, свого часу заборонених. При упорядкуванні Календаря враховуються зміни, які відбуваються в реформуванні й модернізації освіти України. Структура «Календаря знаменних і пам'ятних дат у галузі освіти і педагогічної науки» визначена його цільовим і читацьким призначенням і має певні розділи.

Видання відкривається передмовою упорядника, який характеризує видання, його періодичність, цільове і читацьке призначення, принцип добору, літератури, її групування, подає відомості про бібліографічний опис матеріалу, допоміжні покажчики, співпрацю з іншими установами, особами, які надали консультативну допомогу тощо. У першому розділі «Визначні дати року» ювілеї знаменних подій і особистостей подано без точних дат (числа й місяця), які з певних причин не встановлено. Виокремлено ювілейні дати виходу друком книжок видатного українського педагога В. О. Сухомлинського (1918–1970), ім'я якого присвоєно бібліотеці у 2003 р. Другий розділ «Визначні й пам'ятні дати за місяцями» містить ювілейні дати народження видатних учених із різних галузей науки, насамперед педагогіки та психології, сфери освіти, письменників, літературознавців, бібліотекознавців, основні міжнародні, державні та церковні свята, пам'ятні дати історичних громадсько-політичних подій. До кожної дати додається інформація, що стисло характеризує зміст події, явища. У третьому розділі «Науковці НАПН України – ювіляри 2020 року» окрім ювілейних дат

провідних українських учених і науковців Національної академії педагогічних наук України подано також дати ювілярів іноземних членів академії.

Допоміжний апарат календаря складається з іменного покажчика, списку скорочень, списку використаних джерел.

Отже, створення Календаря – творча робота, яка вимагає від упорядників уміння орієнтуватися у великій кількості інформаційних, довідкових, енциклопедичних, архівних джерел, знання історичного й сучасного матеріалу. Календарі стали надійними джерелами інформації для наукових працівників, педагогів, студентів, бібліотекарів освітянських бібліотек. Вони необхідні в плануванні роботи, пошуку компетентної інформації про ту чи іншу подію або особистість, також сприяють підвищенню авторитету та іміджу бібліотеки.

Список використаної літератури

1. Климшин І. А. Актуальні проблеми календаря, хронології та пасхалії. Івано-Франківськ, 1999. 40 с.
2. Ніколюк Л. І. Календар знаменних і пам'ятних дат у галузі освіти і педагогічної науки: культурно-освітній аспект. *Наукові праці Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського*. 2008. Вип. 1. С. 190–199.

References

1. Klymyshyn, I. A. (1999). Aktualni problemy kalendaria, khronolohii ta paskhalii [Current issues of calendar, chronology and Easter]. Ivano-Frankivsk, Ukraine. [In Ukrainian].
2. Nikoliuk, L. I. (2008). Kalendar znamennykh i pamiatnykh dat u haluzi osvity i pedahohichnoi nauky: kulturno-osvitnii aspekt [Calendar of significant and memorable dates in the field of education and pedagogical science: cultural and educational aspect]. *Naukovi Pratsi Derzhavnoi Naukovo-Pedahohichnoi Biblioteky Ukrainy Imeni V. O. Sukhomlynskoho, 1*, 190-199. [In Ukrainian].

UDC 37.050.9:394.2:002

Tetyana Pavlenko,

ORCID 0000-0003-3244-7897,

Research Associate,

V. O. Sukhomlynskyi State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine,

Kyiv, Ukraine

e-mail: tetana1806@gmail.com

«CALENDAR OF SIGNIFICANT AND MEMORABLE DATES IN THE FIELD OF EDUCATION AND PEDAGOGICAL SCIENCE» AS A SCIENTIFIC AND EDUCATIONAL RESOURCE

The role and main tasks of the «Calendar of significant and memorable dates» in the field of education and pedagogical science have been studied. Its structure and requirements for section filling are considered.

Keywords: calendar of significant dates, recommendation manuals, V. O. Sukhomlynskyi State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine.